

Amnistia fiscală, un moment zero în raporturile cu administrația fiscală

Cea mai importantă amnistie fiscală de după 1990 urmează să intre în vigoare. Avem de-a face cu o amnistie fiscală veritabilă, în sensul în care Guvernul a ales să anuleze în totalitate, prin ordonanța de urgență, dobânzile, penalitățile și toate accesoriile pentru toți acei contribuabili care vor opta să-și plătească obligațiile fiscale principale către bugetul de stat.

Mai mult, pe lângă obligațiile fiscale (inclusiv creanțele vamale), aceleași facilități se aplică și obligațiilor bugetare. Chiar unitățile administrativ-teritoriale vor putea opta pentru acordarea acestor facilități constând în anularea accesoriilor, în cazul obligațiilor bugetare datorate bugetelor locale. Singura excludere vizează accesoriile aferente obligațiilor ce se cuvin bugetului Uniunii Europene.

Acest act normativ poate reprezenta un moment zero de la care raporturile cu autoritatea fiscală să se desfășoare fără frica unei inspecții fiscale sau a verificării situației fiscale personale.

Principiul care guvernează această amnistie este plata integrală a obligațiilor bugetare principale scadente la 31 martie 2020 în perioada imediat următoare încetării stării de urgență, dar nu mai târziu de 15 decembrie 2020, coroborat cu declararea corectă a vectorului fiscal la data solicitării amnistiei. Astfel, orice contribuabil, care declară obligațiile principale sau rectifică declarații fiscale ce vizează obligații principale cu termen de plată anterior datei de 1 aprilie 2020, beneficiază de anularea în totalitate a accesoriilor. Corecțiile trebuie să se încadreze în termenul de prescripție de 5 ani.

Având în vedere că orice inspecție fiscală iminentă duce la imposibilitatea rectificării declarațiilor fiscale ale contribuabililor, pentru a beneficia de amnistie, considerăm că este importantă verificarea preventivă a situației fiscale a companiei în vederea stabilirii impunerii rectificării declarațiilor sale fiscale.

De rezultatul acestui exercițiu depinde anularea accesoriilor pe o perioadă fiscală care se poate întinde în trecut până în 2015. De asemenea, și perioada cuprinsă între data intrării în vigoare a ordonanței și 15 decembrie 2020 trebuie verificată preventiv pentru a se asigura declararea cu acuratețe a tuturor obligațiilor fiscale.

În plus, beneficiază de amnistie nu doar acei contribuabili care vor face declarații rectificative după data intrării în vigoare a ordonanței, ci și aceia care au acumulat accesorii anterior datei de 31 martie 2020 și care au plătit obligațiile principale care au generat respectivele accesorii înainte de 31 martie 2020.

Ca atare, contribuabilii trebuie să se uite cu atenție în trecut (i.e. până în 2015) și să identifice aceste situații fie pentru a solicita restituirea unor astfel de accesorii dacă le-au plătit deja, fie pentru a solicita anularea lor. În caz

contrar, după data de 15 decembrie, vor fi obligați să le plătească.

Contribuabilii care sunt într-o inspecție fiscală în curs la data intrării în vigoare a ordonanței beneficiază de amnistia fiscală pe o perioadă chiar mai mare de 5 ani, în funcție de perioada fiscală controlată prin inspecția fiscală în curs.

Dar ce se înțelege prin inspecție fiscală în acest caz particular? Trebuie să nu se fi comunicat decizia de impunere înainte de data intrării în vigoare a ordonanței. Cine primește decizia de impunere după data de 31 martie, dar înainte de data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe face parte din categoria contribuabililor care pierd oportunitatea acordării acestei facilități.

În această ipoteză, atât termenul de depunere a cererii de anulare, cât și termenul de plată a obligațiilor fiscale principale este diferit de termenul general prevăzut de ordonanță, respectiv 15 decembrie 2020.

Nerespectarea acestor termene duce la pierderea acestei facilități fiscale. Plata deciziei de impunere nu decade contribuabilul din dreptul său de a contesta decizia de impunere chiar dacă se plătește principalul și se beneficiază de amnistia fiscală.

În ceea ce privește deciziile de impunere care au fost suspendate prin emiterea unei scrisori de garanție bancară sau prin hotărâre judecătorească, contribuabilul are de luat o decizie: fie beneficiază de suspendare în continuare, cu riscul ca la sfârșitul litigiului fiscal să fie obligat să plătească accesorii atât pentru perioada controlată, cât și pentru toată perioada de suspendare, fie alege să renunțe la suspendare și să plătească obligațiile principale pentru a beneficia de anularea tuturor accesoriilor. Astfel, dacă plătește acum și câștiga ulterior litigiul fiscal, contribuabilul este îndreptățit să primească dobânzi de întârziere de la ANAF în cuantum de 7,3% pe an, începând cu data la care debitul principal a fost plătit. Mai mult, având în vedere durata unui ciclu procesual la care se adaugă perioada controlată și durata soluționării contestației, se poate ajunge la anularea accesoriilor pentru o perioadă de peste 10 ani.

În plus, există o serie de cazuri particulare (eșalonare la plată, cerere de rambursare TVA respinsă pentru că s-a solicitat compensarea) pentru care amnistia se poate aplica în anumite condiții foarte favorabile pentru contribuabil doar în situația în care sunt respectate termene specifice de decădere din ordonanță.

Facilitatea fiscală reprezentând anularea accesoriilor își menține valabilitatea și în cazul în care, ulterior emiterii certificatului de atestare fiscală, organul fiscal constată existența unor obligații bugetare ce nu au fost incluse în fișa fiscală a contribuabilului la momentul acordării amnistiei. Cu alte cuvinte, dacă ulterior acordării anulării accesoriilor, contribuabilul își rectifică obligațiile fiscale sau organul fiscal controlează contribuabilul și impune obligații suplimentare aferente perioadei pentru care s-a acordat amnistia, această modificare a bazei de impunere ulterioară nu este de natură să ducă la anularea facilității fiscale deja acordate.

Suntem în prezența unei amnistii care acoperă cea mai largă paletă de contribuabili și cazuistici specifice acestora, cu un grad de acoperire pe care nu l-am mai întâlnit până acum. Sperăm că și implementarea amnistiei să decurgă la fel de ușor pe cât de atractivă este ordonanța.